

JBG-1901100202010102 Seat No. _____

M. A. (Sem. I) (CBCS) (W.E.F.-2019) Examination

December – 2019

Sanskrit

(Vedantashastra)

(i) वेदान्तपरिभाषा (प्रत्यक्ष परिच्छेदः)

(ii) पञ्चदशी – प्रकरण – 9

(New Course)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

१	अद्वैत वेदान्तनी उत्पत्ति पर नोध लभो.	१४
1	Write a note on rise of Advaita Vedanta.	14
अथवा/OR		
१	अद्वैत वेदान्तना विकास पर नोध लभो.	१४
1	Write a note on development of Advaita Vedanta.	14
अथवा/OR		
२	केवलाद्वैत समझवो.	१४
2	Explain Kevaladwaita.	14
अथवा/OR		
२	शुद्धाद्वैत समझवो.	१४
2	Explain Shuddhadwaita.	14
अथवा/OR		
३	प्रमाकरणं प्रमाणम्। – समझवो.	१४
3	Explain - प्रमाकरणं प्रमाणम्.	14
अथवा/OR		
३	सा च वृत्तिश्चतुर्विधा। – समझवो.	१४
3	Explain - सा च वृत्तिश्चतुर्विधा.	14

४	ब्रजन्तो जन्मनो जन्म लभन्ते नैव निर्वृतिम् – सभञ्जवो.	१४
4	Explain – ब्रजन्तो जन्मनो जन्म लभन्ते नैव निर्वृतिम्.	14

अथवा/OR

४	पञ्चकोशविवेक सभञ्जवो.	१४
4	Explain – पञ्चकोशविवेकः.	14

५	(अ) कोष्ठं पश्च अत्र परिच्छेदो अनुवाद करो :	७
---	---	---

(a)	Translate any one paragraph :	7
-----	-------------------------------	---

(१) ननु शुक्तौ रजतस्य प्रतिभाससमये प्रातिभासिकसत्त्वाभ्युपगमे नेदं रजतमिति त्रैकालिकनिषेध ज्ञानं न स्यात्, किन्त्विदानीम् इदं न रजतमिति, इदानीं घटः श्यामो नेतिवदिति चेत् न। न हि तत्र रजतत्वावच्छिन्नप्रतियोगिताकाभावो निषेधधीविषयः, किन्तु लौकिकपारमार्थिकत्वावच्छिन्नप्रातिभासिकरजतप्रतियोगिताकः, त्यधिकरणधर्मावच्छिन्नप्रतियोगिताकाभावाभ्युपगमात्।

(२) तत्र ध्राणरसनत्वगिन्द्रियाणि स्वस्थानस्थितान्येव गन्धरसस्पर्शोपलम्भाज्जनयन्ति। चक्षुःश्रोत्रे तु स्वत एव विषयदेशं गत्वा स्वस्वविषयं गृह्णीतः। श्रोत्रस्यापि चक्षुरादिवत् परिच्छिन्नतया भेर्याविदेशगमनसम्भवात्। अत एवानुभवो भेरीशब्दो मया श्रुत इति। वीचीतरङ्गादिन्यायेन कर्णशष्कुलीप्रदेशेऽनन्त-शब्दोत्पत्तिकल्पनागौरवम्, भेरीशब्दो मया श्रुत इति प्रत्यक्षस्य भ्रमत्वकल्पनागौरवं च स्यात्।

(ब)	कोष्ठं पश्च अत्र कारिका सभञ्जवो :	७
-----	-----------------------------------	---

(b)	Explain any one Karika :	7
-----	--------------------------	---

(१) नमः श्रीशङ्करानन्दगुरुपादाम्बुजन्मने।
सविलासमहामोहग्राहग्रासैककर्मणे ॥

(२) तैरन्तः करणं सर्वैर्वृत्तिभेदेन तद्द्विधा।
मनो विमर्शरूपं स्याद्बुद्धिः स्यान्निश्चयात्मिका ॥